

KOULU 3.0

MUSIIKKIKLINIKKA

Hnk Tampereen yliopisto
Hämeenlinnan normaalikoulu

eNORSSI

KOULU 3.0 – SOSIAALISEN MEDIAN OPETUSKOKEILUJA, OSAHANKE ”MUSIIKKIKLINIKKA”

Osahankkeen kuvaus

Tuottaa opetusvideomateriaalia koulun sisäiseen verkkoon koulussa soitettavista instrumenteista.

Osahankkeen lähtökohdat

Ajatus musiikkiklinikasta lähti soitinopetusvideoista, joita on tarjolla verkossa, esimerkiksi YouTube – sivustolla. Tämän pohjalta ajattelin, että kyseistä ideaa voisi soveltaa koulumaailmaan. Oppilaat voisivat itse tehdä opetusvideoita koulun muille oppilaille. Ensisijaisesti tavoitteena oli kokeilla, toimisiko tällainen käytäntö koulun kontaktiopetuksen rinnalla ja tukena. Tärkeänä asiana oli myös oppilaiden pedagogisen ajattelun kehittäminen. Myös minän ja median suhde olisi tarkastelun ja pohdinnan alla.

Osahankkeen toteuttajat ovat 5. luokkalaiset musiikkiluokan oppilaat, jotka käsikirjoittavat ja kuvaavat opetusvideoita. Tavoitteena on jakaa musiikkiluokkalaisten tietoa ja taitoa muille oppilaille.

Osahankkeen suunnitteluvaihe

Jo aivan suunnitteluvaiheen alussa olin päättänyt, että videoita ei laiteta vapaaseen jakeluun, vaan vain oman koulun sisäiselle palvelimelle. Oppilas ei myöskään esiintyisi videolla virallisella omalla nimellään eikä omana persoonanaan. Osahankkeeni alustavana tehtävä on tutkia, voisiko YouTuben käyttömahdollisuutta sosiaalisen median oppimisympäristönä hyödyntää koulussa. Tässä hankkeessa YouTuben korvikkeena toimisi koulun oma sisäinen palvelin, josta jokainen koulumme oppilas voisi käydä niitä katsomassa. Näin musiikkiklinikoita ensin kokeillaan koulun sisäisesti ja tämän pohjalta tehdään havaintoja sen toimivuudesta toisella alustalla.

Osahankkeen suunnittelussa mietin tarkasti kolmea pääkohtaa. Se, kuinka toteutamme hankeemme eri osa-alueet ja kuinka ne nivoutuvat yhteen sekä kuinka voin hyödyntää luokkamme vahvaa yhteisöllisyyttä. Päätinkin käyttää paljon aikaa yhteiselle suunnittelutyölle.

Aluksi suunnittelimme luokalle oman superhahmon, joka musiikkiklinikalla opettaa. Sen toteutimme kollektiivipiirroksella, johon jokainen osallistui. Lopputulokseksi tuli kolme erilaista hahmoa. Näistä kolmesta hahmosta valittiin sen jälkeen kolme ominaisuutta, jotka luokan ”superhahmossa” pitää olla. Nämä ominaisuudet olisivat superhahmoa yhdistävä tekijä, superhahmon roolia näyttelevän vaihtuessa.

Jokainen oppilas sai halutessaan myös piirtää ehdotelman musiikkiklinikka –logosta, joka painettaisiin superhahmon paitaan. Luokassa äänestettiin, mikä logo valittiin. Suunnitteluvaiheeseen kuului myös kuvakäsikirjoituksen tekeminen ja harjoittelemine.

Osahankkeessa toteutuneissa klinikoissa opetettiin rumpukompeja, kitaran sointuja, basson soittoa, duuri- ja mollisointuja pianolla, solmisaation käsimerkit, ylennyksiä ja alennuksia viivastolla ja pianon koskettimilla sekä C-duuriasteikko.

Osahankkeen oppimisen tavoitteet

Vaikka musiikkiklinikamme ei tavoita kuin koulumme oppilaat, oli tavoitteena pohtia median ja minän välistä yhteyttä sekä siihen liittyvää identiteettisuoja. Youtube -sivuston laajuuden ja monipuolisuuden ymmärtäminen oli myös keskeinen asia. Tavoitteena oli kyseenalaistaa se, miten voi itse hallita ja kontrolloida vapaaseen jakeluun sosiaalisessa mediassa menevää materiaalia. Oppilaan on ymmärrettävä, mitä tarkoittaa, kun oma video on kaikkien koulumme oppilaiden nähtäväksi. Entäpä, kun se olisikin koko maailman nähtävänä. Mitkä on sen edut ja haitat.

Tavoitteena oli lisäksi perehdyttää oppilaita ajattelemaan pedagogisesti ja suunnittelemaan ehjä ja selkeä opetustilanne, jossa tulee huomioida opetuksen kohde, taitotaso ja tarve.

Kuvakäsikirjoituksen tekeminen sekä visuaalinen ilmeen rakentaminen olivat myös tärkeitä tavoitteita.

Osahankkeen aikataulu

Pyörittelin hankkeeni ideaa mielessäni joulukuusta tammikuuhun ja oppilaiden kanssa aloitin hankkeen helmikuussa. Hanke eteni verkkaisesti aina toukokuun puoleen väliin saakka. Ensimmäinen kaksi tuntia oli hankkeen ideaan tutustumista sekä hahmon, joka opettaa suunnitteleminen, piirtäminen sekä yhdessä valitseminen. Seuraavat neljä tuntia oppilaat tekivät ja harjoittelivat kuvakäsikirjoitusta. Logon suunnitteluun, piirtämiseen ja valitsemiseen käytimme kaksi tuntia. Paitojen painamiseen meni kolme tunti. Kuvaukset olivat aika nopeat ja saimme ne tehtyä neljällä kameralla neljän oppitunnin aikana. Oppilaat leikkasivat videoita kaksi tunti. Kuvaukset olivat huhtikuussa ja leikkaukset toukokuussa. Opetustilanteiden ulkopuolisessa ajassa eniten aikaa meni kameran ja tietokoneen äärellä.

Osahankkeen tekniset vaatimukset

Käytimme kuvaamiseen Canon Legria HF R 16 videokameroita sekä Any Video Converteri – ohjelmaa videoiden tiedostojen muuttamiseen oikeaan muotoon. Videoiden leikkauksessa käytimme Movie Maker 2.6:ta sekä Windows Live Movie Makeria. Tekniikka oli riittävä ja koulumme AV- ja ATK – asiantuntija toimi apunani tarvittaessa. Ohjelmat, joita käytin olivat riittävän yksinkertaiset oppilaiden käytössä. Ääntä emme käsitelleet.

Osahanke ja opetusharjoittelu/harjoittelijat

Osahankkeeni ei yhdistynyt harjoitteluun.

Osahankkeen sovellettavuus muulle

Osahanke soveltuu mielestäni mihin tahansa oppiaineeseen. Kyseessä on kuitenkin hyvin perinteinen tapa opettaa. Sosiaalinen media mahdollistaa sen, että ne ovat aina valmiina katseltaviksi, jaettavaksi, täydennettäväksi ja kommentoitavaksi.

Mikä onnistui, mikä ei?

Suunnitelmani oli itsellä hyvin rohkea ja jopa suureellinenkin. Alkuperäisistä ideoistani karsiutui paljon pois ja osahankkeeseen jäi vain valikoidut elementit. Opetusvideoiden lopputulos oli onnistunut mutta paljon oli ongelmia teknisissä osa-alueissa, kuten valon määrässä ja laadussa, kuvanlaadussa, konvertoinnissa, kuvauksen tasossa sekä itse videolla opettamisen selkeydessä. Lavastuksen emme käyttäneet juuri lainkaan aikaa, joten sen rakentaminen jäi vähälle. Superhahmomme ei toteutunut sellaisena kuin sen olin aluksi suunnitellut. Ainoa rekvisiitta hahmolla oli lopuksi vain logollinen paita. Muu materiaali tuntui kuvausten alkaessa ylimääräiseltä. Oppilaiden valitsemat opetettavat asiat olivat onnistuneita ja yllättäviäkin. Kameroista puuttuva sisäinen mikkilinja hankaloitti hieman äänikuvan hallintaa. Tilojen akustiikan kanssa oli myös ongelmia.

Kehitysideat jatkoa varten

Kokonaisidea toimi mielestäni hyvin. Jo pienellä työllä saa hyvää ja laadukastakin opetusvideomateriaalia. Jatkossa perehtyisin kuitenkin syvemmin kuvan- ja äänen käsittelyyn sekä tilan ja illuusion rakentamiseen. Jatkossa musiikkiklinikasta voisi tulla yhteisöllistä, sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa opetusta, jossa jaetaan, tarjotaan ja täydennetään opetustuokioita keskenään. Videoiden ollessa vapaasti katseltavana netissä, oppilaat voisivat esimerkiksi kotona kerrata ja opetella asioita, joita koulussa on opeteltu. Näin oppilaat saisivat visuaalisen tuen oppimiseen. Koulussa voitaisiin myös tehdä musiikkiklinikka ja lähettää sen toiseen kouluun. He vastaavasti vastaisivat videoon tekemällä oman klinikan. Tämä voisi esimerkiksi olla yksi yhteistyömuoto koulujen välillä. Jatkossa selkeämpi ja järjestyneempi suunnittelu takaa hyvän kokonaisuuden musiikkiklinikan maailmaan.

Yhteystiedot

Petteri Mulari, petteri.mulari@ulapland.fi, 040-5252982.